

Men, som det fremgaar af den Skrivelse, jeg allerede har henvist til, har Ministeriet netop henvist Andragendet til den nedsatte Boligkommissions Erklæring, og Kommissionen har anbefalet Bevillingen paa det varmeste. Det kan jeg ikke andet end glæde mig over, da det er en meget betydelig Støtte for Sagen. Jeg er saa meget mere glad ved, at denne Bevilling er foreslaaet af Ministeriet og tiltraadt af Finansudvalget, som den har en viderrækkende Betydning, idet saavel Københavns Magistrat som Frederiksberg Kommune og Gentofte Kommune har tilsagt Ansøgerne deres Bistand til Spørgsmaalets Løsning under Forudsætning af, at Staten vilde yde et Tilskud, der gjorde det muligt at gennemføre Sagen. Jeg anser altsaa Sagen for sikret ved den Bevilling, som nu skal ydes af Staten, og ved de Bidrag, som er tilsagte af Kommunerne, og jeg føler ikke alene en Pligt til paa samtlige de Organisationers Vegne, som har ansøgt Ministeriet om Bevillingen, men tillige en Trang til at bringe saavel den højtærede Indenrigsminister som Finansudvalget en Tak for Forslaget om denne Bevilling.

Vilhelm Rasmussen: Det glædede mig at høre de Bemærkninger, som det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup) gjorde i Anledning af, at Friskoleforeningernes Bestyrelse har vægret sig ved at tage Del i dette Aars Prøver i Dansk og Regning. Det ærede Medlem fra Verninge havde nemlig den Opfattelse, at Aarsagen til denne Vægning kunde være, at man havde det samme Syn paa de hidtil anstillede Prøver, som jeg har gjort gældende her i det høje Ting: at disse Prøver er ufyldstgørende. Den Dag, da jeg saa, at man i Friskolerne ikke vilde tage Del i denne Prøve, var det netop den Tanke, jeg fik. Jeg kunde ikke forstaa deres Vægning ved at tage Del i Prøven paa anden Maade end saaledes, at man derved gav de ministerielle Prøver en indirekte Mistillidserklæring, og det forekommer mig, at det Fænomen ikke kan forstaaes paa nogen som helst anden Maade. Naar man holder af Friskolen og er Friskoletankens Tilhænger, maa det begribeligvis være, fordi man anser den Skole for bedre end den offentlige Skole; ellers var der ingen Mening i det. Men naar man anser Friskolen for bedre end den offentlige Skole, maa man naturligvis ogsaa have Lov til at vente, at Friskolerne benytter enhver Lejlighed til at dokumentere, at de

ikke alene staaar paa Højde med de andre Skoler, men endog overgaar de andre Skoler. Det er det Synspunkt, som jeg i anden Forbindelse har gjort gældende her med Hensyn til Lærerne. Enhver Lærer, der tror, at han gør Fyldest, modtager med Glæde Tilsyn; en Lærer, som tror, at han gør mere end at gøre Fyldest, vil ligefrem være ivrig for at faa Lejlighed til at vise, at han kan staa Maal med sine Kolleger. Nu gaar jeg ud fra, at de, der er Friskoletankens Tilhængere, har den Opfattelse, at denne Skoleform virkelig er bedre end den anden, og derfor kan jeg ikke se rettere, end at den Omstændighed, at Bestyrelsen har vægret sig ved at tage Del i dette rent samfundsmæssige Prøvearbejde, maa komme deraf, at de har ment, at den Form, under hvilken det høje Undervisningsministerium hidtil har foretaget disse Forsøg, lider af saa væsentlige Mangler; at man ikke vil tage Del deri. Jeg beklager det, men jeg mener, at det er et meget alvorligt Varsko til den højtærede Undervisningsminister med Hensyn til disse Prøver. Nu er der blevet foretaget en ny Prøve i Aar, dels en Prøve i dansk Stil og Diktat, dels en Regneprøve. Det skal interessere mig i overordentlig høj Grad, naar Resultaterne kommer frem, at se paa disse Resultater; og nu tør jeg maaske gøre Regning paa, at der her i dette høje Ting ogsaa er Interesse for denne Sag, saa at man, naar Tiden kommer, kan forelægge det høje Ting Resultaterne af Prøve Nr. 3.

Dernæst vil jeg sige et Par Ord om, at Friskolerne ikke vil give Oplysninger om Forsømmelserne. Ligesom jeg mener, at det maaske kunde være et Svaghedstegn hos Friskolerne, at de ikke har taget Del i Danskprøven — det kunde det nemlig være, det kunde tyde paa, at de var bange for at blive sammenlignet med de offentlige Skoler —, saaledes mener jeg, at det utvivlsomt er et Svaghedstegn, at man ikke vil fremlægge sin Forsømmelsesstatistik for Offentligheden, Samfundet kræver Statistik for at kunne skønne over forskellige Forhold paa mangfoldige Omraader, og det forekommer mig, at Samfundet er i sin fulde Ret, naar det overfor Friskolen siger: I lige saa fuldt Maal vi kontrollerer, med hvilken Samvittighedsfuldhed Forældre eller Værger sender deres Børn til den offentlige Skole, vil vi kunne kontrollere, med hvilken Samvittighedsfuldhed Forældre eller Værger sender deres Børn til Undervisning i Friskolen. Her kan jeg kun mene, at man med